

Bukowiny

Видання громадської організації
«Чернівецьке обласне Товариство польської
культури ім. Адама Міцкевича»

Nr 213 (794)

Grudzień 2024 r.

Ukazuje się od 30 lipca 1883 roku

Pismo społeczne, gospodarcze i literacko-kulturalne

Spokojnych Świąt i szczęśliwego Nowego roku!

Święty Mikołaj – w naszej wspólnocie

MIKOŁAJKI to wyczekiwane przez dzieci święto. 6 grudnia pojawia się przedsmak świątecznej gorączki – pisanie listów do Mikołaja, myślenie o prezentach. A skąd w ogóle zwyczaj dawania sobie prezentów i czekanie na wizytę Mikołaja 6 grudnia? Historia mikołajek zaczyna się od katolickiego biskupa i świętego – Mikołaja z Miry.

Mikołajki, czyli dzień św. Mikołaja to zwyczaj, który świętujemy 6 grudnia i w czasie którego nocą z 5 na 6 grudnia Święty Mikołaj odwiedza grzeczne dzieci. Zwyczajowo tego dnia maluchy otrzymują od Mikołaja prezenty – najczęściej jakieś drobiazgi.

Mikołajki to święto, które obchodzi się także w naszym kraju. Św. Mikołaj odwiedził także polskie wsie Bukowiny:

*Gdyby
nie Boże Narodzenie,
człowiek czułby
się oszukany.
Nie może bowiem wystarczyć
sam sobie.
Zawsze tęskni za kims
większym od siebie.
Bo przecież nawet w zespole
z drugim człowiekiem
jest miejsce na samotność.
Ks. Jan TWARDOWSKI*

DRODZY RODACY W UKRAINIE I W POLSCE! DROGA BUKOWIŃSKA RODZINO!

Zbliżające się święta Bożego Narodzenia, Wigilijny wieczór – to okres wzruszających chwil. Mimo niepokoju, zagrożeń, niepewności w życiu niech w Waszych sercach, domach, biurach nie zabraknie radości i nie wkradną się poczucia samotności, trwogi, obawy. Bywa, że przy wigilijnej wieczerzy oczy same napętlają się łzami, ponieważ przy stole zabrakło kogoś bliskiego... W warunkach trwającej wojny to zdarza się dość często...

Narodzenie Pana Jezusa przynosi nadzieję, a z nią pewność jutra, pokój, otuchę. Nie jesteśmy osamotnieni, Jezus Chrystus nam się narodził – nasza siła i nasza nadzieja, nasza miłość! Życzymy, abyśmy spotkali się w tym samym gronie w kolejne święta.

Z okazji świąt Bożego Narodzenia życzymy wszystkim, aby nie tylko świąteczne dni, ale również każdy dzień był przepiękny nadzieją, że pokój nastąpi.

Błogosławionych Świąt Narodzenia Pańskiego oraz szczęśliwego Nowego 2025 Roku!

Niech narodziny Chrystusa zwiastują dobrą nowinę!

Zarząd Główny
Organizacji Społecznej
„Obwodowe Towarzystwo
Kultury Polskiej im. Adama
Mickiewicza”,
Redakcja „Gazety Polskiej
Bukowiny”.

Panka

Stara Huta (Stara Krasnoszora)

Nowy Konsul Generalny RP w Winnicy

KONSUL GENERALNY RP w Winnicy Mateusz NATKOWSKI – Dyplomata zawodowy, absolwent Polskiego Instytutu Dyplomacji im. Ignacego Jana Paderewskiego – ukończył aplikację dyplomatyczno-konsularną w 2016 roku. Od 2022 r. jest także urzędnikiem mianowanym służby cywilnej.

Ukończył politologię na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego; studiował również stosunki międzynarodowe na Wolnym Uniwersytecie Brukselskim (Université libre de Bruxelles) w Brukseli w ramach programu Erasmus.

W latach 2017-2019 był attaché ds. konsularnych w Konsulacie Generalnym RP w Łucku, gdzie zajmował się sprawami wizowymi, przyznawaniem Karty Polaka oraz sprawami prawnymi. W 2019 r. przebywał także na wsparciu konsularnym w Ambasadzie RP w Addis Abebie w Etiopii.

W latach 2019-2022 pracował w Ambasadzie RP w Kijowie, początkowo na stanowisku ds. politycznych, następnie na stanowisku ds. prasy i mediów, kierując Referatem ds. Komunikacji i Dyplomacji Publicznej.

W latach 2022-2023 był naczelnikiem Wydziału Zatrudnienia w Instytucjach i Organizacjach Międzynarodowych w Biurze Szefa Służby Zagranicznej MSZ. W latach 2023-2024 pracował w Konsulacie Generalnym RP we Lwowie jako kierownik Referatu ds. Ekonomicznych.

Od listopada 2024 r. Konsul Generalny

RP w Winnicy.

Władza biegle trzema językami obcymi: angielskim, francuskim i ukraińskim, a także językiem rosyjskim na poziomie roboczym.

Źródło: gov.pl

Pierwsza wizyta na Bukowinie

Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Winnicy Pan Mateusz NATKOWSKI pod czas pierwszej wizyty do obwodu Czerniowieckiego odwiedził Czerniowce i Starą Hutę

W DNIACH 1-2 grudnia bieżącego roku odwiedził Bukowinę Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Winnicy Pan Mateusz Natkowski. Trzeba nadmienić, że Pan Mateusz Natkowski pełni obowiązki Konsula Generalnego w Winnicy od listopada 2024 roku. Tym bardziej było nam miło, że Pan Konsul odwiedził Bukowinę na początku pełnienia swojej misji.

1 grudnia po mszy świętej w Kościele p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego (Bazylika Mniejsza), odbyło się spotkanie Pana Konsula z członkami Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza w Domu Polskim. Mówiło się o dalszej współpracy Towarzystwa z Konsulatem w obecnych warunkach wojny. Prezes towarzystwa Władysław Strutyński towarzyszył Panu Konsulowi w jego wycieczce po Czerniowcach i okolicach miasta. Odwiedzili m.in. cmentarz w Rarańczy (Ridkowcy), zapalili znicze na grobach legionistów polskich poległych tu, na Bukowinie w czasach pierwszej wojny światowej oraz odwiedzili Kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusa i w nim kryptę z prochami legionistów.

W drugim dniu wizyty Mateusz Natkowski odwiedził naszą wieś – Starą Hutę. Program wizyty obejmował spotkanie z uczniami Starokrasnoszorskiego Gimnazjum, w którym od lat 90. XX wieku jest prowadzona nauka języka polskiego jako języka mniejszości narodowej w klasach I-IX. Pan Konsul odwiedził muzeum szkolne, w którym zapoznał się z historią Starej Huty oraz życiem jej mieszkańców – potomków górali czadeckich, którzy zamieszkują Bukowinę już od ponad 220 lat. Regina Katuski – dyrektor Starokrasnoszorskiego Gimnazjum oprowadziła Pana Konsula po naszej szkole, przedstawiła pracę naszej placówki oświatowej. Następnie odbyło się spotkanie z uczniami szkoły, którzy pochwalili się swoją wiedzą o polskich

świętach, tradycjach i zwyczajach, biorąc udział w grze online Kahoot!. Gra była bardzo zacięta i emocjonująca. Zwycięzcą okazał się uczeń 5 klasy Filip Niedziela, który otrzymał drobny upominek. Następnie uczniowie klasy 4 i 6 zaprezentowali swoje umiejętności recytatorskie, wykonując wiersze Danuty Wawilów i Zbigniewa Dmitrocy. Ponieważ uroczystość odbywała się w przededniu mikołajek, to nasi uczniowie klas początkowych wykonali piosenkę o św. Mikołaju, a uczniowie klas V-IX – bożonarodzeniową pastoralkę. Akademia przebiegała w radosnej atmosferze. Na zakończenie Pan Konsul podziękował uczniom za piękny

program artystyczny, za zaangażowanie w naukę języka polskiego oraz za emocje towarzyszące grze Kahoot!. Kolejnym punktem programu było spotkanie Pana Mateusza Natkowskiego z proboszczem naszej parafii Księdzem Januszem Gnatem oraz wizyta w miejscowym kościele pod wezwaniem Siedmiu Bolesci Matki Bożej. Następnie Pan Konsul przyjmował starohucian, którzy aplikowali o przedłużenie bądź przyznanie Karty Polaka w ramach dyżuru konsularnego. Ostatnim punktem programu było spotkanie z członkami Towarzystwa Kultury Polskiej im. Jana Pawła II w Starej Hucie, na które przybył Prezes Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza w Czerniowcach Pan Władysław Strutyński. Wspólne rozmowy z miejscowymi Polakami, kosztowanie starohuckich potraw z kluskami śląskimi i strudlem jabłkowym na czele zakończyły bogaty i intensywny program wizyty Pana Konsula Mateusza Natkowskiego w Starej Hucie.

Tomasz KAŁUSKI.
Czerniowce – Stara Huta

Prezydent Duda "przygotowuje grunt" dla następcy

W PAŁACU TRWAJĄ przygotowania do przekazania władzy w sierpniu przyszłego roku. Prezydent **Andrzej DUDA** szykuje rozwiązania, które ułatwią jego następcę zatrudnianie ludzi na etatach oraz korzystanie ze specjalnych pomieszczeń jeszcze przed zaprzysiężeniem – pisze Rzeczpospolita.

Druga kadencja prezydenta Andrzeja Dudy upływa 6 sierpnia. W tym dniu odbędzie się zaprzysiężenie nowego prezydenta. Swoją start w wyborach, które odbędą się w maju, ogłosili: **Rafał Trzaskowski** (KO), **Karol Nawrocki** (kandydat obywatelski popierany przez PiS), **Szymon Hołownia** (Polska 2050), **Stawomir Mentzen** (Konfederacja), **Marek Jakubiak** (Wolni Republikanie).

Najbardziej prawdopodobna data pierwszej tury wyborów prezydenckich to 18 maja 2025 roku, a drugiej – 1 czerwca, co oznacza, że przez około dwa miesiące będziemy mieć dwóch prezydentów: oficjalnego oraz elekta. I ten pierwszy chce zapewnić drugiemu godne warunki pracy.

Tak wynika z projektu budżetu Kancelarii Prezydenta na przyszły rok. Już w październiku pisaliśmy, że projekt przewiduje rekordowe wydatki i m.in. zaplanowano w nim 840 tys. zł na „zwiększenie wynagrodzeń osobowych z uwagi na okresowe zwiększone zatrudnienie przy zmianie kadencji prezydenta RP (dziesięć etatów)”. Z projektu nie wynika, dlaczego zmiana na stanowisku głowy państwa wymaga zatrudnienia kolejnych osób. Wyjaśnił to postom z Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych zastępca szefa Kancelarii Prezydenta RP Piotr Ćwik.

Po raz pierwszy w polskiej historii prezydent elekt dostanie możliwość zatrudniania na etatach. Dotąd były to wyłącznie umowy zlecenia

– To nie są etaty dla prezydenta Andrzeja Dudy, tylko dla nowego prezydenta, który formalnie rozpocznie pełnienie swojego urzędu od 6 sierpnia 2025 – powiedział. – To jest przygotowanie gruntu pod działanie nowego prezydenta jeszcze przed formalnym zaprzysiężeniem – sprecyzował.

Marszałek Sejmu Szymon Hołownia zapowiedział, kiedy ogłosi datę przeprowadzenia pierwszej tury wyborów prezydenckich. Po zapoznaniu się z opinią PKW zdecydował, że w innym terminie zostaną oficjalnie rozpisane wybory.

I oznacza to postęp w stosunku do ostatniej zmiany na stanowisku prezydenta w 2015 roku, gdy urząd ten obejmował Andrzej Duda. Jak tłumaczyła postom z komisji dyrektorka generalna Kancelarii Prezydenta Barbara Brodowska-Mączka, wówczas współpracownikom Dudy zaoferowano jedynie umowy zlecenia. – Stwierdziliśmy, że nastąpiła ewaluacja w postrzeganiu tego, w jaki sposób pracują dla Kancelarii Prezydenta określone osoby – powiedziała.

Imo postępującej polaryzacji życia publicznego można to uznać za symbol dojrzenia polskiej demokracji. Szczególnie w kontekście do tego, co działo się w 1995 roku.

Wówczas wrogość między ustępującym prezydentem Lechem Wałęsą a jego następcą Aleksandrem Kwaśniewskim była tak duża, że tego drugiego nie

powitał żaden z ministrów ani nawet urzędników, lecz... obsługa kuchni. – Kiedy przyjechalismy do Pałacu Prezydenckiego, witali nas: pan Jacek, kucharz, i pan Adaś, kelner, oraz pani Terenia, która była pomocą kuchenną. Oprócz nich pojawiło się

jeszcze kilka osób, czekali na nas z chlebem i solą – wspomina była prezydentowa Jolanta Kwaśniewska w swojej najnowszej książce „Pierwsza dama”.

Prezydent elekt od szefa protokołu dyplomatycznego MSZ dowiedział się, że m.in. musi przygotować wizytę brytyjskiej królowej Elżbiety II, którą zaprosił jeszcze Wałęsa. By móc pracować i przyjmować gości, zdecydował się wynajmując od MSZ Pałac Przeddzieckich przy ul. Foksal. – Nie dysponowaliśmy pomieszczeniami pozapartyjnymi, a korzystanie z nich nie wydawało się najlepszym rozwiązaniem. Widzieliśmy, że pałacyk stoi nieużywany, a MSZ pozytywnie odpowiedziało na nasze pytania o możliwość najmu. Koszty pokrył sztab Aleksandra Kwaśniewskiego – opowiada „Rzeczpospolitej” Danuta Waniek, pierwsza szefowa Kancelarii Prezydenta Kwaśniewskiego.

Z czasem urzędowanie prezydentów elektów w pałacyku przy ul. Foksal stało się niepisany zwyczajem. To tam swoje siedziby mieli w 2005 roku Lech Kaczyński i dziesięć lat później Andrzej Duda. Za najem płaciła już jednak Kancelaria Prezydenta.

To, czy nowy prezydent elekt będzie urzędował przy ul. Foksal, nie jest pewne, bo pałacyk został sprzedany

Podobnie ma być w przyszłym roku. Piotr Ćwik mówił postom z Komisji Regulaminowej, że Kancelaria Prezydenta przygotowuje pomieszczenia dla nowo wybranej głowy państwa. To, czy będzie to pałacyk przy ul. Foksal, nie jest jednak pewne. Jego właścicielem nie jest bowiem już MSZ.

W 2015 roku, gdy prezydentem elektem był Duda, pałacyk znajdował się już w rękach spadkobierców dawnych właścicieli, jednak resort dyplomacji jeszcze go wynajmował. Kilka miesięcy później budynek kupił jeden z najbogatszych Polaków Roman Karkosik. Czy wynajem pałacyku dla elekta będzie wciąż możliwy? „Nie zostało przesądzone, w jakim miejscu rozpocznie urzędowanie prezydent elekt” – informuje biuro prasowe Kancelarii Prezydenta.

Na etatach dla pracowników i najmie siedziby nie kończą się jednak wydatki na rzecz nowej głowy państwa. Kancelaria zwiększyła też prognozowane koszty podróży zagranicznych, spodziewając się, że nowy prezydent będzie chciał zacząć urzędowanie od złożenia wizyt u najważniejszych partnerów.

Wszystko wskazuje więc na to, że przy przejmowaniu urzędu zostanie zachowana dobra praktyka, która rozpoczęła się w 2005 roku. Wówczas Aleksander Kwaśniewski, który dziesięć lat wcześniej był witany przez kucharza, zachował się inaczej, zapraszając Lecha Kaczyńskiego z małżonką na obiad, po zakończeniu którego zabrał prezydenta elekta do swojego gabinetu, by przekazać wszystkie sprawy, również te poufne. Podobnie było dziesięć lat później, gdy Anna i Bronisław Komorowscy zaprosili Andrzeja Dudę z żoną Agatą do Belwederu.

Ponadto Kancelaria przygotowuje pomieszczenia dla prezydenta elekta oraz chce zwiększenia budżetu na podróże zagraniczne.

Форум румунської громади України

У Чернівцях 5-6 грудня відбувся дводенний Форум національної спільноти України «Розвиток румунської національної меншини України: громадський, культурний і освітній вимір»

У **ФОРУМІ** взяли участь представники державних та міжнародних інституцій, дипломатичних місій України та Румунії, органів місцевого самоврядування та виконавчої влади, експертів, активістів, духовенства.

Учасників поважного зібрання онлайн привітали **Олег НЕМЧІНОВ** – міністр Кабінету міністрів України, **Олександр ІЛЬКОВ** – генеральний директор Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції, **Мачей ЯНЧАК** – голова Офісу Ради Європи в Україні.

– Форум цей – важлива платформа для обміну досвідом і налагодження співпраці між національними громадами України, громадськими організаціями, органами влади та міжнародними партнерами, – сказав у своєму виступі начальник Чернівецької ОВА **Руслан ЗАПАРАНЮК**. – Його основною метою є обговорення питань громадського, культурного та освітнього розвитку румунської національної меншини в Україні, а також шляхи інтеграції України в європейські структури з урахуванням прав національних меншин.

Важливою складовою цього процесу є врахування мовно-культурних потреб населення в освітніх установах Чернівецької області, створення середовища, яке б сприяло збереженню національних традицій і мов.

Зокрема, в області діє Регіональна програма підтримки інститутів громадянського суспільства етнічного

спрямування, що включає проведення семінарів, конференцій, фестивалів, конкурсів та відзначення традиційних свят. Завдяки її реалізації маємо можливість зберегти та розвинути культурну спадщину національних громад Буковини, зокрема і румунської.

Під час початкової панельної дискусії виступив перший заступник голови обласної ради **Микола ГУЙТОР**. Він подякував румунському народові за підтримку України та українців під час повномасштабної війни. Посадовець зазначив, що Буковина – мультикультурний край, де проживають понад 80 національностей. Переважна більшість населення – українці. Друге та третє місце за чисельністю посідає румуномовне населення – румуни, які становлять 12,5 % та молдавани – 7,3%. Тому місцеві органи влади докладають зусиль, аби створити належні умови для задоволення духовних, культурно-освітніх та інформаційних потреб етнічних громад області, відродження і розвитку на-

ціональних культур, мов та традицій, збереження характерного для нашого краю феномену полікультурності.

Румунська національна спільнота має високий рівень інтеграції та участі у суспільному і політичному житті Чернівецької області та України. Велика кількість громадських

лівості реалізації транскордонних проектів, зокрема, будівництва пункту пропуску Шепіт-Ізвоаре-Сучевай. Це дозволить представникам румунської спільноти і українцям полегшити спілкування із рідними та близькими, що проживають по той бік кордону.

У форумі взяли участь і представники єврейської, німецької, вірменської громад, а польську – представляли **Владислав СТРУТИНСЬКИЙ** – голова обласного Товариства польської культури ім.А.Міцкевича і **Регіна КАЛУСЬКІ** – голова польської громади Старої Красношори на Сторожинщині.

Учасники форуму під час панельних дискусій обговорили питання збереження культурної ідентичності національних меншин та освіти, перспектив

організацій активно працює, щоби представляти інтереси спільноти перед владою. Румунські діячі культури є постійними учасниками різноманітних мистецьких заходів та демонструють високий рівень збереження етнічних традицій.

Важливим є те, що румунська громада бере активну участь у політичному житті на локальному, субрегіональному, регіональному

та національному рівнях. Зокрема, в обласній раді 14% обранців представлені румунською спільнотою. А відкриті списки політичних партій під час виборів дають змогу вільно конкурувати і ставати депутатами усіх рівнів рад.

Микола ГУЙТОР підкреслив важ-

громадського, культурного і духовного розвитку румунської національної меншини України, захисту прав і розвитку національних меншин на шляху Європейської інтеграції та в переговорному процесі України з Єврозоною.

Пресслужба Чернівецької обласної військової адміністрації.

Święty Mikołaj – w naszej wspólnocie

Czerniowce

Tereblecze

Storozyniec

Piotrowce Dolne

Передріздвяна зустріч Чернівецького деканату

2 ГРУДНЯ 2024 року в єзуїтській парафії Найсвятішого Серця Ісусового у Чернівцях Архієпископ **Мечислав МОКШИЦЬКИЙ** традиційно перед різдвяними святами зустрівся зі священниками і сестрами-монахинями, які служать у Чернівецькому деканаті, щоб поділитися облаткою та побажати одне одному благодатей Новонародженого Христа.

Зустріч розпочалася спільною Євхаристією в каплиці, яку освятив Львівський митрополит. Архієпископ Мечислав під час проповіді говорив про важливість ювілейного року, який розпочинаємо у новому 2025 році.

Після Літургії відбулася зустріч зі священниками і сестрами Чернівецького деканату у приміщенні нещодавно відкритого Центру духовного і психологічного здоров'я, діалогу і комунікації «Простір Надії». Були обговорення справ, ділення облаткою та зустріч за святковим столом та співом колядок.

Богу подяка за цей день

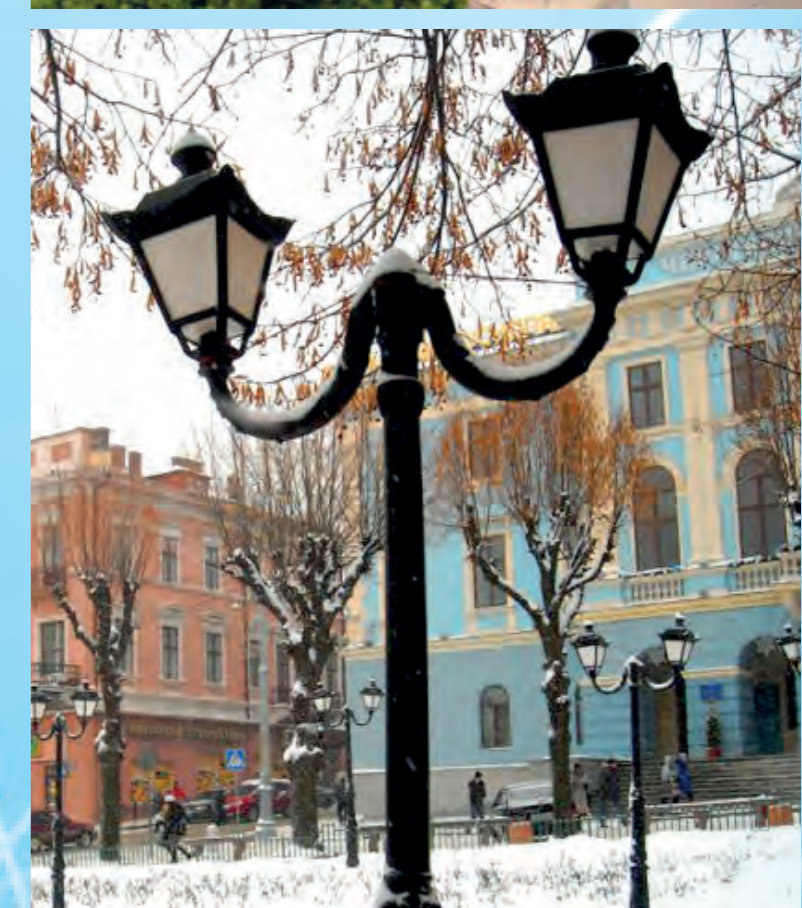
ОДНІЄ НЕДІЛІ в листопаді в парафії Святої Анни в Сторожинці після Святої Меси, яку очолив отець-єпископ **Едвард КАВА**, та спільної молитви відбулося освячення фігури Богородиці та зустріч із парафіянами. Разом з єпископом відвідали кладовище, де спільно молилися за парафіян, які вже відійшли у вічність.

Того ж дня єпископ відвідав парафію в Панці, де також очолив Святу Месу і зустрівся з місцевими римокатоликами. Єпископ Едвард Кава спільно із священниками парафії Святої Анни у місті Сторожинець передали відділенню гемодіалізу Сторожинецької багатопрофільної лікарні інтенсивного лікування благодійну допомогу – апарат та крісло для гемодіалізу. Завдяки ним хворі матимуть можливість лікування ниркової недостатності, що подовжує їх життя та покращує його якість. Приємно, що римокатолицький костюль дбає про людей та реагує на їхні потреби.

GAZETA POLSKA

Bukowiny

Styczeń

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
		<u>1</u>	2	3	4	5
<u>6</u>	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	<u>21</u>	<u>22</u>	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

- 1 - Nowy Rok
- 6 - Święto Trzech Króli
- 21 - Dzień Babci
- 22 - Dzień Dziadka

Luty

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	<u>14</u>	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	<u>27</u>	28		

- 14 - Walentynki
- 27 - Tłusty Czwartek

Marzec

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
					1	2
3	<u>4</u>	5	6	7	<u>8</u>	9
<u>10</u>	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

- 4 - Śledzik
- 8 - Dzień Kobiet
- 10 - Dzień Mężczyzn

Kwiecień

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
	<u>1</u>	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	<u>18</u>	19	<u>20</u>
<u>21</u>	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

- 1 - Prima Aprilis
- 18 - Wielki Piątek
- 20 - Wielkanoc
- 21 - Poniedziałek Wielkanocny

Maj

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
		<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
<u>26</u>	27	28	29	30	31	

- 1 - Święto Pracy
- 2 - Dzień Flagi RP
- 3 - Święto Konstytucji 3 Maja
- 26 - Dzień Mamy

Czerwiec

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

- 1 - Dzień Dziecka
- 8 - Zielone Świątki
- 19 - Boże Ciało
- 23 - Dzień Taty

Lipiec

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Sierpień

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
					1	2
					3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	<u>15</u>	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

- 15 - Wniebowzięcie NMP

Wrzesień

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	<u>30</u>					

- 30 - Dzień Chłopaka

Październik

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	<u>11</u>	12
13	<u>14</u>	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

- 11 - Dzień Dziewczyny,
- 14 - Dzień Nauczyciela

Listopad

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
					<u>1</u>	<u>2</u>
3	4	5	6	7	8	9
10	<u>11</u>	12	13	14	15	16
17	<u>18</u>	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	<u>29</u>	30

- 1 - Wszystkich Świętych
- 2 - Zaduszki
- 11 - Święto Niepodległości
- 29 - Andrzejki

Grudzień

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
1	2	3	4	5	<u>6</u>	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	<u>24</u>	<u>25</u>	<u>26</u>	27	28
29	30	31				

- 6 - Mikołajki
- 24 - Wigilia Bożego Narodzenia
- 25 - 26 - Boże Narodzenie
- 31 - Sylwester

Barwna opowieść o historii narodu

Z okazji 200. rocznicy urodzin wybitnego polskiego artysty Juliusza Kossaka

JULIUSZ KOSSAK – malarz i ilustrator – był jednym z najpopularniejszych artystów polskich 2. połowy XIX wieku. Naukę rysunku i malarstwa rozpoczął we lwowskiej pracowni Jana Maszkowskiego; później wiele rysował z natury odwiedzając majątki szlacheckie na Ukrainie, Podolu i Wołyniu. W roku 1852 był w Wiedniu, na Węgrzech i w Petersburgu, a następnie zamieszkał na stałe w Warszawie. Lata 1856-1860 spędził w Paryżu. Powróciwszy do Warszawy w latach 1862-1868 był kierownikiem artystycznym „Tygodnika Ilustrowanego”. W roku 1869 przeniósł się na stałe do Krakowa, skąd wyjeżdżał jeszcze do Monachium, by malować w atelier batalisty Franza Adama. Specjalizował się w malarstwie historycznym i batalistycznym, ulubionym tematem jego obrazów były konie. Malował małoformatowe dzieła głównie techniką akwarelową. Był jednym z inicjatorów utworzenia w Krakowie Muzeum Narodowego. Malował sceny rodzajowe ilustrujące życie i tradycje dworu szlacheckiego oraz obyczaje polskiego ludu. Ale prawdziwymi bohaterami jego obrazów były konie, których ruch, temperament, charakter i indywidualność potrafił po mistrzowsku przedstawić. Był także autorem wielu ilustracji do czasopism i książek, trafiającym bezbłędnie tak w klimat utworów literackich, jak i w tęsknoty i potrzeby odbiorców – czytelników *Pieśni o ziemi naszej* Wincentego Pola, *Trylogii* Henryka Sienkiewicza, *Pana Tadeusza* i poematów Adama Mickiewicza.

Juliusz Fortunat KOSSAK urodził się w szlacheckiej rodzinie herbu, która miała ruskie pochodzenie. Gdy pani konsyliarzowa Michałowa Kossakowa wybrała się z własnej wioski Kniahinin nad Sanem w podróż do Krakowa, znajdowała się w dziewiątym miesiącu ciąży. W drodze uczuła bóle porodowe, przystanęła przeto w najbliższym miasteczku Wiśnicz i urodziła 15 grudnia 1824 r. dużego i zdrowego chłopca. Wróciła potem pospiesznie

pod Stanisławowem i sędzią, kolejno w Stanisławowie, Wiśniczu i Lwowie. Matka, Antonina, pochodziła z rodziny Sobolewskich. Juliusz miał dwóch młodszych braci: Leona i Władysława.

Od wczesnego dzieciństwa Juliusz mieszkał we Lwowie. Nauki pobierał w szkole (gimnazjum) Ojców Bazylianów w Buczaczu. Na wyraźną prośbę matki ukończył studia prawnicze na Uniwersytecie Lwowskim. Równocześnie uczył się malarstwa u Jana Maszkowskiego, cenionego lwowskiego pedagoga. W jego pracowni

do Wiednia...”

W 1844 Kossak, dzięki znajomości i protekcji Gwalberta Pawlikowskiego oraz Kazimierza i Juliusza Dzieduszyckich, wszedł w środowisko ziemiańskie. Zaczął swoją drogę artystyczną do sławy. Miał wielu mecenasów, a przebywając w ich dworach obserwował życie arystokracji, malował sceny z polowań, portrety, konie, stadniny. 25 sierpnia 1855 roku poślubił Zofię Gałczyńską (1834-1923), córkę Wojciecha „Wosia” z Siąszyc herbu Sokola i Anieli z Kurnatowskich. Ślub miał miejsce w kościele w Grochowach i wkrótce potem młode małżeństwo wyjechało do Paryża, gdzie przez pięć

Juliusz Kossak - «Kozacy dońscy».

Obrona polskiego sztandaru pod Chocimiem, 1892 r.

do domu, aby czym prędzej ochrzcić syna w sąsiedniej unickiej cerkwi. „Nadaję ci imię Juliusza” – powiedział do krzyczącego malca po rusku greckokatolicki paroch. Chłopiec pochodził z rodziny, która Rusinów uważała za odmianę Polaków i nie robiła różnicy między wyznaniem rzymskim a greckim. Dlatego, od najmłodszych lat, Juliusz umiał jednakowo dobrze mówić po polsku i po ukraińsku.

Ojciec, Michał Kossak (zm. 1833), był właścicielem niewielkiej wsi Knihinin

w 1850 roku poznał młodego Artura Grottera, któremu udzielał wówczas artystycznych konsultacji. Pierwszym mistrzem i doradcą początkującego Kossaka był malarz koni, akwarelista Piotr Michałowski.

W 1848 roku wziął udział w Zjeździe Stowiańskim w Pradze, gdzie razem z Dzieduszyckim zadeklarował się rusinem-polonofilem: „...zreformował się komitet Rusinów, Polaków, m.in. i mnie jako Rusina z dida pradida wybrano do deputacji mającej jechać

lat Kossak samodzielnie studiował zbiory muzealne.

W Paryżu przyszli na świat wszyscy trzej synowie Juliusza: bliźniacy Wojciech i Tadeusz (w noc sylwestrową 1856/1857, stąd różnica w datach urodzenia) oraz młodszy Stefan (1858). Ojcem chrzestnym najstarszego Wojciecha został przyjaciel malarza, znany batalista francuski, Horacy Vernet.

W 1860 r. Kossak przyjął propozycję kierowania działem artystycznym

Tygodnika Ilustrowanego. Powrócił do kraju i zamieszkał w Warszawie. Do 1868 zajmował się głównie pracą ilustratora i malowaniem scen batalistyczno-historycznych.

Zainteresowanie sztuką europejską, dalsza chęć kształcenia i kontaktów z innymi malarzami przywiódł Kossaka do Monachium. Po niespełna rocznym pobycie w środowisku malarskim, gdzie malował w pracowni Franciszka Adama obok Józefa Brandta, powrócił do kraju i osiedlił się wraz z rodziną w Krakowie. Wtedy właśnie kupił dworek początkowo zwany Wygodą, później Kossakówką (Kossakowie mieli już wówczas pięcioro dzieci, oprócz synów dwie córki – Zofię i Jadwigę). Głównym powodem opuszczenia Warszawy była niechęć do kształcenia synów w szkole zrusyfikowanej w ramach represji po powstaniu styczniowym.

Krakowski dom Juliusza był miejscem spotkań towarzyskich elity

patriotyzmu, ukształtowany przez romantyzm miał potrzebę spełnienia misji. Poprzez tematykę swoich obrazów chciał zainteresować Polaków – pozbawionych w okresie rozbiorowym w łasnej ojczyźnie – historią i przeszłością. Sięgał do tematyki historyczno-rodzajowej – „ku pokrzepieniu serc”. Uważany jest za twórcę polskiego malarstwa batalistycznego, mistrza techniki akwarelowej, klasyka malarstwa literackiego. Ulubionym tematem sztuki Juliusza Kossaka były sceny z rycerskiej przeszłości Polaków, a wyjątkowe miejsce w jego twórczości zajmują kompozycje, w których głównym podmiotem jest koń. Od 1854 wystawiał w Polsce i za granicą, w samym Krakowie 207 obrazów.

Najważniejsze dzieła o treści historycznej: *Złote Wody*, *Rycerze przed bitwą*, *Stadnina Mohorta*, *Sobieski pod Wiedniem* (1882), *Rodakowski pod Custozą* (1868), *Czarniecki pod Płockiem*, *Elekcja Jana Kazimierza*, *Chodkiewicz pod Smoleńskiem*, *Wjazd cesarza Franciszka Józefa do Krakowa*, *Bitwa pod Zborowem*, *Bitwa pod Parkanami* (1883), *Bitwa pod Raszynem* (1884) oraz *Bitwa pod Ignacem* (przed 1893).

Cykle obejmujące dzieje rodzin: *Fredrów*, *Gniewosów*, *Tyszkiewiczów*, *Lipskich*, *Morstinów*, i in.

Cykl „Dawne ubiory i uzbrojenia” publikowany w *Tygodniku Ilustrowanym* cykl poświęcony polskim ubiorom oraz zabytkowej broni; rysowanych z natury oraz ze starych rycin.

Sceny rodzajowe: *Jarmark koński w Krakowie*, *Omnibus warszawski*, *Wesele krakowskie*, *Polowanie w zimie*, *Polowanie w Karpatach*, *Polowanie w Poturzycu u Dzieduszyckich*, *Polowanie na wilki*, *Mohort prezentujący stadninę księciu Józefowi Poniatowskiemu* i *Portret konny Aleksandra Tykła*, *Myśliwy z ogarami*, *Wyjazd na polowanie z sokotem*, *Odsiecz smoleńska*, prawdziwe arcydzieło akwarelowe *Stadnina na Podolu*, *Stadnina na łące*, *Kazimierz Pułaski pod Częstochową* i in. *Portrety* – hrabiego Łubieńskiego z córką, hrabiego Rzewuskiego, generała J. Kruszewskiego, hr. J. Dzieduszyckiego, *Portret konny księcia Eustachego Sanguszki*, *księcia Józefa Poniatowskiego na koniu*, *Lisowczy* i inne. *Ilustracje do dzieł Adama Mickiewicza*, *Henryka Sienkiewicza*, *Wincentego Pola*, *Pamiętników Jana Chryzostoma Paska*, i in.

Projekty medali dla pracowni Kurnatowskiego w Krakowie: medal na jubileusz odsieczy Wiednia w roku 1883, medal Kościuszki (1894), *Rzeź kroska* (1893) i medal J.H. Dąbrowskiego.

Malarstwo Juliusza Kossaka zajmuje w umysłach i sercach Polaków miejsce analogiczne do utworów literackich Henryka Sienkiewicza. Stanowi barwną opowieść o historii narodu, o czasach jego świetności, o jego obyczajach i kulturze, a także o pięknie polskiej ziemi.

Przygotowane przez Janinę BILIŃSKĄ na podstawie materiałów pochodzących z różnych źródeł.

Grobowiec rodziny Kossaków na cmentarzu Rakowickim. zm. 3 lutego 1899 w Krakowie).

„Jestem jaka jestem”

KĄŻDY LUDZKI KROK na ziemi ma swój los i sens, a każde spotkanie z niezwykłymi ludźmi jest darem losu.

Poznałam Ją w 2007 roku na XIII Festiwalu Kultury Polskiej w Mrągowie. Przyjechałam z Czerniowiec wspólnie z dziecięcym zespołem folklorystycznym „Kwiaty Bukowiny” jako kierownik artystyczny. Obok Domu Kultury czekała Ona ubrana na biało, spokojna i zdecydowana. Biel była Jej do twarzy, zdobiła Ją. Nieco później przez to otrzymała imię Białego Anioła. Przedstawiła się jako pilot naszej grupy. Po krótkim czasie, gdy wybierając się na próbę, spóźniłyśmy się, spojrzęła na nas badawczo i dała do zrozumienia, że nie akceptuje naruszenia dyscypliny, gdyż przybyłych zespołów i solistów z Litwy, Białorusi, i Ukrainy jest ponad 19, a harmonogram festiwalu dynamiczny ze względu na ilość prób uczestników przed koncertem galowym. Z uwagi na fakt, iż mieliśmy w zespole kilka utalentowanych rozrabiaczy, zrozumieliśmy: stosunki z Panią **Hanną SZYMBORSKĄ** (a to była właśnie Ona!) będą niełatwe. Jednak w trakcie naszego pobytu w Mrągowie okazało się, że pod surową powierzchnością kryje się ciepła, życzliwa i wrażliwa dusza. Teraz nie wyobrażam sobie, gdyby to był ktoś inny. Pożegnanie było czułe. Dzieci pokochały Panią Hannę. Zaprzyjaźniłam się z Nią i ja. A potem były kolejne spotkania na kolejnych festiwalach. Okazało się, że jest poetka, i to nas jeszcze bardziej połączyło. Powiazało jeszcze coś, czego nie da się opisać. Chyba to można określić jako bliźniacza dusza.

Zdawało się, że znamy się od wieków. Odczuwamy od lat silne przyciąganie do siebie i intuicyjnie rozumiemy swoje potrzeby, myśli i emocje. I nas nie dzieli żadna odległość. Już od wielu lat nie jeżdżę na Festiwal Kultury Kresowej w Mrągowie. Genetyczna choroba oczu zabrała mi możliwość uczestnictwa w tej okazałej imprezie. Ale moje serce corocznie wraca tu w trakcie prezentacji przez kresowianków zachowanej kultury. Bieżący rok był pomyślny dla kilku zespołów z Bukowiny Północnej. Po występie powrócili pełni wrażeń, które zostały zrelacjonowane przez Panią Redaktor **Antoninę TARASOWĄ** w dwóch poprzednich numerach „Gazety Polskiej Bukowiny”. Podczas spotkania z Panią Redaktor otrzymałam wielką paczkę książek o Mrągowie i festiwalu przekazaną od Pani Hanny. Wśród nich znalazłam 7 tomików Jej wierszy z różnych lat. Czytanie rozpoczęłam od dedykacji, które były napisane na forzacu każdej książki. Płakałam ze wzruszenia, czytając je. Postanowiłam

zapoznać czytelników naszej gazety z utworami poetyckimi mojej polskiej przyjaciółki, oferując przegląd każdego zbiornika z uwagi na fakt, iż Pani Hanna Szymborska niejednokrotnie sukcesywnie gościła na jej łamach, na co uzyskałam również i zgodę autorki.

Dziś pragnę skupić się na tomiku pod tytułem „W dłoniach nadziei” (wydany w Koszalinie, 2014 r.). W słowie wstępnym Hanna Szymborska wyraźnie podkreśla, czym jest dla Niej poezja. „Moją poezję pisze życie, wiersze są odzwierciedleniem stanów emocjonalnych, to obnażanie duszy”.

Jak często wielu z nas szuka w poezji życiowych lekcji. Wiersze mogą pomóc zmienić życie. Sami poeci nieraz udzielają pewnej formy poradnictwa. Według Hanny Szymborskiej „nie można wybawić nikogo od cierpienia, ale można pomóc ulżyć w udręce”. Sama poetka mówi o sobie: „Świat mnie widzi taką, jaką chcę, aby mnie zobaczył, często moja uśmiechnięta twarz jest stworzona na potrzebę chwili, jednak wiersze z duszy wyplwają”.

Niezwykle trafnie scharakteryzowała postać Pani Hanny Mrągowska dziennikarka i autorka książek **Agnieszka PACEK** w wierszu „Portret Hanny”: „*Uśmiechnięta, otwarta – // jednocześnie zakryta księga // Pisze piórem ptasim – // czasem ciężkim niczym dłuta...*”

Jestem głęboko przekonana, że każdy, kto sięgnie głębin wierszy „napisanych życiem” Pani Hanny Szymborskiej nie pozostanie obojętny.

Lucja USZAKOWA.

DOBRE JEST ŻYĆ

Wrócić
do marzeń krainy
gdzie
śnieg był bielszy
a cukier słodszy
lato jaśniało słońcem
i zapachem maciejki
dom rodzinny
pachniał chlebem
a rytm życia
wyznaczały pory roku
gdzie Bóg kazał
wschodzić słońcu
nad dobrem i złem
sięgam do głębin szuflady
pożółtkie obejrzeć albumy
wyobrażenia pozwoli
znów oddychać
lasem i słońcem
mgłą o poranku
usłyszeć pianie koguta
skrzyp żurawia studziennego
i ciepłe nawoływania
utrudzonej codziennością
matki
wrócić
zawłaszczyc na zawsze
chwile minione
zapomnieć o bólu
i troskach codziennych
oddychać
trwać
dobrze jest żyć
i marzyć

wejść na
najwyższą górę
zbudować dom
własnymi rękami
dla dzieci moich
nie lękam się
być sobą
bywam szczęśliwa
życie do przodu
biegnie
kochać
i być kochana
chcę
iść tam
gdzie
boję się iść
.....
moje ulubione danie
skórka dobrego chleba
ODESZŁA, BY WRÓCIĆ
obejrzała
całe swoje życie
w błyskawicznym skrócie
i każdym szczególe
rozumiejąc kim jest
zawieszona

między istnieniem
a niebytem
w drodze jaśniejącej
tysiącem słońc
rozsypanych
w miliony koralowych gwiazd
wielkiej jasności
w lekkość harmonii
i boskiego spokoju
odchodziła
by wrócić raz jeszcze
porządkując swój świat
myślała
jakich wyborów
dokonać
nim kres wszystkiego
nastąpi
każdy banal
był ważny

wiedziała
o początku i końcu
przejściu z ciemności
do światła
wielkiej odległej jasności

odeszła by wrócić
.....
zastryk w serce
przywrócił ją światu

OGRÓD Z MARZEŃ

Widzę ogród mój
z marzeń sennych
z fosforyzującą zielenią
wiatru i słońca
z pajęczyną rozpiętą
między fioleto bżów
i malwami zagładającymi
w moje okna
ogród
przeciągający się
przed dotykiem
promienistych palców
słońca
mój dom
z zapachem pieczonego chleba
i spracowane ręce matki
mój ogród
moje marzenia
dotykające pieszczoty
i konieczności
jak życie

SIOSTRZE...

ucałowałam twoją dłoń
siostrzo moja
na pożegnanie
za matkę moją
za ojca
za moją grzeszność
i zaniedbanie
twoje serce samotne
walczyło o życia nadzieję
cichutko odeszłaś
aniole skrzydlaty
smuga twojego cienia
to ból i cierpienie

SZUKAM

Szukam cię
w mroku dnia
i poświęceniu nocy
w locie motyla

w zapachu tymianku
i pieszczocie traw
w sieci pajęczej
i falującej ziemi
piaskiem zasypuję
twoje rany
wygrzewam cię ciepłem
mojej krwi
pochyłam się
do nieba
aby wchłonać cię w siebie
na zawsze

ZADUSZKI

zapałam znicz
pochyłam głowę
za modlitwie
w zmarłych
wieczny odpoczynek

racz im dać
Panie
wspomnienia
jak pożółkła fotografia
sięgają
lat odległych
słyszysz jeszcze
głosy z przeszłości
kadry z życia
widzę
białe chryzantemy
i płonące znicze
chwila zadumy
wraca
świadomość
nieuchronnego przemijania

CÓRCE

uśmiechnij się do mnie
tak zwyczajnie
prosto
tak jak polne kwiaty
uśmiechają się do słońca
nie musisz mówić już nic
nie musisz udowodniać też
ważności
wartości
po prostu
zawsze bądź

CZAS NIESTRACONY

Wrócić chcę
do miejsc dzieciństwa mojego
gdzie pejzaże
wstępują się w świat
po horyzont
chmury mrużą starcze brwi
i kłaniają się
w sadzie owocowe drzewa
słońce
gładzi wzrastające życie
a zdarte buty
odmierzają błogo płynący czas
Nogi zmęczone podrepczą
po śladach młodości
otwarte ramiona furtki
przywitają mnie radośnie
przycupnę
na ławce zmurszałej
pod drewnianym płotkiem
spracowane dłonie
na kolanach splecę
powieki opuszczę zmęczone
i nie będę odmierzać już
straconego czasu

DWADZIEŚCIA JEDEN MINUS CZTERY

Dwadzieścia jeden minus cztery
magiczne słowa znane ci
dwadzieścia jeden minus cztery
to wiara, miłość, świat przez trzy
dwadzieścia jeden minus cztery
nadzieja, żal i z marzeń sny.
Dwadzieścia jeden minus cztery
modlitwa pragnień - ja i ty
Ty skrzydłem oczu pieścisz duszę

plaszczem bezpiecznym
otulasz mnie
biegnę do Ciebie
w marzeniach moich
dotykam, tułę to jesteś ty?
Dwadzieścia jeden minus cztery
modlitwa marzeń - ja i ty
dwadzieścia jeden minus cztery
okrutny świat nie sprzyja mi
dwadzieścia jeden minus cztery
przeznaczeń naszych, głodu serc
dwadzieścia jeden minus cztery
ból i nadzieja, nicość jest.

MATKA

Nadzieja umierała
wraz z nią
oczy w kolorze błękitów nieba
zachodziły mgłą
puszka spojżenia
ziąb
wszechogarniająca nicość
oddech coraz szybszy
odchodziła cicho
zасыpiając
tylko kurcz jej dłoni
zaciśniętej
przywołał strach
i bezradność wielką
dwie wielkie łzy popłynęły
z jej oczu
Mamuniu nie odchodź
szepotałam
oczy szeroko rozwarte
nabrały życia
i zgasty
nie zostawiaj mnie
dlaczego odeszłaś Mamo

MOJ WIERSZ

Wiersz mój
prosty jest
jak wschód słońca
i jego zachód
jak świt
i zmierzch
jak siew zboża
i jesienne zbiory
jak narodziny
i śmierć
modlitwa
o spokój
prosta
nigdy nie będzie

ODEJŚĆ W CISZĘ

Odszedłeś w ciszę
boję się jej
myślę o Bogu
i o Tobie Tato
Popatrz
znów spadła gwiazda
jak wtedy
gdy odszedłeś Ojciec
dzisiaj szepczę do Ciebie
jak niegdyś
patrząc w Twoje
szare łagodne oczy
a Ty spracowaną dłonią
gładzisz moje płowe warkoczce
tyle już lat minęło
nie ma Cię tutaj
myśli o Tobie błędną
a życie
w smutku walkę toczy
ły już wyschły
ciemność pojaśniała
a cisza jawi się
szepcąc Twoim
ja znów szukam gwiazd
na niebie
naszych gwiazd Ojciec
Boję się ciszy
myślę o Bogu
o gwiazdach spadających
i wieczności ciemnej
DLA OJCA MOJEGO -30.12.2012 r

OSTATNI ROZDZIAŁ

Od świtu do zmierzchu
od dnia do nocy
od wiosny do zimy
mój zegar tyka
odmierzając czas
zdzieram kartki kalendarza
myśląc wciąż
o niewykonaniu
niedocenianiu
niespełnieniu
żyję
bo dobrze
jest żyć
nie chcę
pisać jeszcze
swojego
ostatniego rozdziału

KĄCIK DLA DZIECI

Maria KONOPNICKA

Nasza zima biała,
Chustą się odziała,
Idzie, idzie do nas w gości,
W srebrnych blaskach cała!

Włożyła na czoło,
Księżycowe koło,
Lecą z płaszcza gwiazdy złote,
Gdy potrząśnie połą.

Z lodu berło trzyma,
Tchu, ni głosu niema,
Idzie, idzie, smutna, cicha,
Ta królowa zima!

Idzie martwą nogą,
Wyiskrzoną drogą,
Postanęły rzeki modre,
Do morza nie mogą.

Gdzie stąpi, gdzie stanie,
Słychać narzekanie:
— Oj biedne my kwiaty, trawy
Co się z nami stanie! —

Przed nią tuman leci,
Straszy małe dzieci...
A my dalej do komina:
Nie puścim waszeci!

A widzicie wy zmarzlaka,
Jak się to on gniewa;
W ręce chucha, pod nos dmucha,
Piosenek nie śpiewa.

— A czy nie wiesz, miły bracie,
Jaka na to rada,
Gdy mróz ściśnie, wicher świśnie,
Śnieg na ziemię pada?

Oj, nie w ręce wtedy dmuchaj,
Lecz serce zagrzewaj,
Stań do pracy, jak junacy,
I piosenki śpiewaj!

Jozef Antoni BIRKENMAJER

Nie widać wcale dróg i ścieżek:
wszystko zasypał biały śnieżek,
zasypał wyrwy i przykopy
śnieżek, głęboki na trzy stopy!
Ale dziś, jutro lub pojutrze
znowu się piękna droga utrże,
wybita puchem tabędziowym;
a zwą ją — torem saneczkowym.
Po gładkiej smudze tego toru
saneczki pędzą bez motoru;
i nikt z tej drogi się nie cofa,
choć mu się zdarzy katastrofa!

***

Grudzień to miesiąc miły niezwykle,
bo w nim wigilii świeci nam gwiazdka,
a w domu naszym świeci choinka,
ubrana w świeczki, orzechy, ciastka,
zaś pod gałęzi jasnej choinki
leżą podarki i upominki.

Są tu laleczki, są i żołnierze,
co ustawili się w długi pochód;
jest i Miś bury, jest łamigłówka
i nakręcany duży samochód;
a bywa zawsze też radość szczerą
Gdy z ładnej księżeczki
obrazek spoziera.

Lecz, by to wszystko dostać,
potrzeba koniecznie
co najmniej przez rok cały
sprawować się grzecznie.

***

Choć z żelaza są me łyżwy,
ale mi nie ciężą wcale!
Pędzę, lecę — przedziej niż wy —
bo się ślizgam doskonale.
Dać mi rady nie możecie —
stanę pierwszy sam przy mecie!

Choć się czasem ktoś wywali,
nie pomyśli nikt o guzie!
Choć mróz tęgi szczypie w buzię,
nie będziemy narzekali!
Niema smutków, rozgoryczeń —
niech nam żyje biały styczeń!

Jan KASPROWICZ

Baranią czapkę nacisnął na uszy
I wyszedł w pole. Milczkiem

przywitały

Upiorne świerki Mróz siarczysty, biały;
Pod jego stopą suchy śnieg się kruszy.

Styczniovych nocy Pan zaciera dłonie,
Iż stłumił życie po drogach; nie złowi
Żadnego głosu. Tylko potokowi
Szumy się z piersi wyrwyją. Po nie

Zgniewany idzie Mróz.

Chce ściąć oddechem
Moc, która płynie, kajdanom daleka.
Zgiął się na brzegu, powiał lodem.

W lesie

Zamarty drzewa.

Lecz szumiąca echem

Wieczności, w tajniach

górz zrodzona rzeka

Hymn swój, wciąż żywy,

w dal miesięczną niesie.

PRZEPISY

Słodki
święteczny
stółSernik gotowany
na miodowych blatach

To pyszne ciasto, które idealnie pasuje na Boże Narodzenie czy Wielkanoc. Jest nie tylko smaczne, ale też ładnie się kroi i świetnie wygląda na świątecznym stole. Co najlepsze, możesz zrobić go z kilku dniowym wyprzedzeniem. Wszystkie składniki na masę serową powinny być w temp. pokojowej, dlatego wyjmij je minimum 2 godziny wcześniej z lodówki.

Składniki: Ciasto: 500 g mąki pszennej, 4 żółtka, 1 łyżeczka proszku do pieczenia, 120 g cukru pudru, 3

plaskie łyżki płynnego miodu, 200 g masła.

Masa serowa: 150 g masła, 160 g cukru białego, 20 g cukru z prawdziwą wanilią, 1 kg twarogu, 4 jajka, 200 ml mleka, 2 budynie waniliowe (bez cukru).

Dodatkowo: 120 ml śmietanki kremówki 30%, 140 g gorzkiej lub mlecznej czekolady, 80 g orzechów włoskich

Przygotowanie: Do miski lub na stolnicę wysypujemy mąkę pszenną tortową (500 g). Dodajemy także żółtka (4 szt), masło, cukier puder (120 g), proszek do pieczenia (1 łyżeczka), a także płynny miód (3 plaskie łyżki).

Ciasto dzielimy na trzy równe części.

Do blaszki wyłożonej papierem do pieczenia nakładamy pierwszą część ciasta. Nakładamy widelcem. Pieczemy w temp. 180 stopni przez ok. 13-15 minut. Po tym czasie wyciągamy ciasto z piekarnika, odstawiamy do lekkiego przestygnięcia. Delikatnie zdejmujemy wraz z papierem do pieczenia z foremki (bardzo ostrożnie żeby się nie połamało) i kładziemy na blacie kuchennym.

Pieczemy analogicznie jak powyżej jedno ciasto za drugim. Odstawiamy do całkowitego wystygnięcia.

Masa serowa. Zaczynamy od roztopienia masła (150 g). Robimy to w garnku o średniej wielkości lub nieco większym – ma się w nim zmieścić cała masa serowa. Gdy masło rozpuści się na małym ogniu, wtedy wysypujemy cukier biały (160 g), a także cukier z prawdziwą wanilią (20 g). Całość mieszamy i gotujemy przez 2-3 minuty na małym lub średnim ogniu.

Dodajemy twaróg, tylko trzeba

go najpierw dwukrotnie zmielić w maszynce. Dodajemy także 4 jajka. Mieszamy całość za pomocą trzepaczki do momentu połączenia się składników. Masa serowa powinna być bardzo gorąca (ale nie ma potrzeby doprowadzania do bulgotania).

Sypkie budynie waniliowe lub śmietankowe (bez cukru) rozpuszczamy w mleku (200 ml). Wlewamy do gorącej masy serowej. Można także opcjonalnie dodać odrobinę kandyzowanej skórki pomarańczowej. Gotujemy na małym ogniu ciągle mieszając – to powinno zająć kilka minut. W tym czasie masa serowa powinna zacząć delikatnie gęstnieć. Mieszamy przez 3-4 minuty, gotując cały czas na małym ogniu.

Odstawiamy na około 10 minut zanim wylejemy masę serową na blaty ciasta.

Na spód blaszki układamy pierwszy blat ciasta. Rozsmarowujemy połowę masy serowej, na to nakładamy bardzo ostrożnie drugi blat ciasta, pozostałą masę serową i górny blat ciasta.

Odstawiamy do całkowitego wystygnięcia, a następnie wkładamy do lodówki na minimum godzinę.

W małym rondelku podgrzewamy śmietankę 30% (120 ml). Zdejmujemy z palnika i wrzucamy drobno posiekaną czekoladę (140 g). Mieszamy do powstania jednolitej polewy czekoladowej. Wrzucamy do niej drobno posiekane orzechy (80 g) i lekko mieszamy.

Polewę z orzechami wylewamy na wierzch ciasta.

Wkładamy do lodówki na minimum 2-3 godziny, a najlepiej na całą noc.

Sernik gotowany na miodowych blatach przechowujemy w lodówce. Ciasto lepiej się kroi jak nabierze temperatury pokojowej.

Makowa panienka
z brzoskwiniami

To ciasto można przygotować z prostych i ogólnodostępnych składników. Ważne jest jednak to, by trzymać się instrukcji, którą znajdziecie poniżej. Wówczas będziecie mieć pewność, że wszystko wyjdzie idealnie, a ciasto będzie pyszne.

Składniki: biszkopt makowy – 6 jajek, 60 g cukru, 160 g suchego maku mielonego, 150 g mąki pszennej, 50 ml oleju, 1 łyżeczka proszku do pieczenia.

Krem z brzoskwiniami – 500 ml śmietanki kremówki, 250 g serka mascarpone, 4 łyżki cukru pudru, 4 łyżeczki żelatyny, 60 ml wody, puszka brzoskwiń w syropie

Dodatkowo – sos czekoladowy do lodów (opcjonalnie do dekoracji).

Przygotowanie: biszkopt makowy – Białka oddzielamy od żółtek, pamiętajcie,

by wcześniej wyjąć je z lodówki, aby nabrały temperatury pokojowej. Do misy miksera przekładamy białka, dodajemy szczyptę soli i całość ubijamy na wysokich obrotach na puszystą pianę. W trakcie ubijania, kiedy piana zacznie robić się puszysta, stopniowo dodajemy cukier. Następnie zmniejszamy obroty miksera i stopniowo dodajemy żółtka, mieszamy do połączenia składników.

W osobnej misce mieszamy ze sobą mak, mąkę oraz proszek do pieczenia. Całość przesypujemy do masy jajecznej i delikatnie mieszamy, w międzyczasie wlewamy również olej. Mieszamy do połączenia składników.

Gotowe ciasto przekładamy do formy wyścielonej papierem do pieczenia. Wstawiamy do piekarnika nagrzanego do 170 stopni i pieczemy przez 35 minut, do suchego patyczka. Upieczony biszkopt makowy odstawiamy do przestygnięcia, a

następnie dzielimy na dwa blaty.

Krem z brzoskwiniami – Brzoskwinie odsączamy z soku. Nie wylewamy soku, lecz zostawiamy go na później, do nasączenia biszkoptu. Brzoskwinie kroimy w kosteczkę i przekładamy na ręcznik papierowy, by odsączyć je z nadmiaru soku.

Żelatynę rozpuszczamy w 60 ml gorącej wody, odstawiamy do przestygnięcia. Dobrze schłodzoną śmietankę kremówkę ubijamy z serkiem mascarpone i cukrem pudrem na puszystą masę. Pod koniec ubijania cienkim strumieniem wlewamy żelatynę, miksujemy do połączenia składników.

1/4 masy odkładamy na bok, a do reszty dodajemy pokrojone w kosteczkę brzoskwinie i delikatnie mieszamy.

Jeden blat biszkopta makowego nasączamy syropem z brzoskwiń i przekładamy na niego przygotowaną masę z brzoskwiniami, wyrównujemy.

Masę przykrywamy drugim biszkoptem, którego wierzch również nasączamy syropem z brzoskwiń.

Na wierzch wykładamy odłożoną masę i dokładnie wyrównujemy. Wierzch ciasta dekorujemy sosem czekoladowym, czekoladą lub kakao.

GAZETA POLSKA Bukowiny

«Газета польська Буковини»
Реєстр. св-во серія ЧЦ №346-26р

Засновник: Чернівецька обласне Товариство польської культури ім. А.Міцкевича
Вydawca: Redakcja czasopisma «Bukowina».

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za Granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów

Projekt „Polska Platforma Medialna Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza w Czerniowcach. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, a od 1 lipca 2024 roku Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zadani w zakresie wsparcia Poloni i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Rada Redakcyjna:

Władysław STRUTYŃSKI
Antonina TARASOWA
Regina KAŁUSKI

Olga RUSNAK
Maria MALICKA
Korina ZOZULA
Walentyna WYSZNIAK

Adres redakcji:

58000 Czerniowce, ul. Ukrainka 22 p. 22.
Adresa redakції: 58000 м. Чернівці,
вул.Українська, 22, к.22.
Tel.: 0372/ 52-47-37, tel./fax: (0372) 55-26-59.

Strona internetowa Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza
oraz „Gazety Polskiej Bukowiny” www.bukpolonia.cv.ua

Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności, rękopisów nie zwraca i pozostawia sobie prawo do skrótów i korekt. Materiały podpisane nie zawsze odpowiadają opinii redakcji.

«Газета польська Буковини»
виходить раз на місяць.

Газета розповсюджується через первинні організації Товариства польської культури ім. А.Міцкевича і продається у римо-католицькому костелі в Чернівцях та у костелах області.

Ціна договірна.